

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobců: a) H. B., narozený X
b) Z. B., narozená X
c) E. B., narozený X

všichni státní příslušníci Turecké republiky
všichni t. č. Pobytové středisko Bělá Jezová, Jezová 1501, Bělá pod Bezdězem
nezletilý žalobce c) zastoupen žalobkyní b) jako jeho zákonnou zástupkyní
všichni zastoupeni advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha – Nové Město

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha – Holešovice

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 10. 2024, č. j. OAM-1357/BE-BE02-VL15-2023 a č. j. OAM-1356-BE-BE02-VL15-2023,

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2024, č. j. OAM-1357/BE-BE02-VL15-2023 a č. j. OAM-1356-BE-BE02-VL15-2023, se ruší a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 166 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni b) na náhradě nákladů řízení částku 168 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Samostatně podanými žalobami podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2024, č. j. OAM-1357/BE-BE02-VL15-2023, týkajícího se žalobce a), a č. j. OAM-1356-BE-BE02-VL15-2023, týkajícího se žalobců b) a c) – dále jen „napadená rozhodnutí“. Napadenými rozhodnutími žalovaný rozhodl tak, že žalobcům neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).
2. Žalobci tvoří rodinu – žalobci a) a b) jsou manželé a nezletilý žalobce c) je jejich společné dítě. Žalobci své žádosti o mezinárodní ochranu odůvodnili totožně. Mimo to jsou obě žaloby a napadená rozhodnutí založeny na podobné skutkové a právní argumentaci. Usnesením ze dne 21. 1. 2025, č. j. 55 Az 15/2024-34, proto soud řízení vedená původně samostatně pod sp. zn. 45 Az 20/2024 a 55 Az 15/2024 spojil ke společnému projednání.

II. Obsah žalob a ostatních podání účastníků

3. Žalobci v *žalobách* (uplatněné žalobní body byly v obou žalobách obsahově shodné) namítli, že žalovaný bagatelizuje problémy kurdské menšiny v Turecku. Žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rodina žalobce a), sám žalobce a) i žalobkyně b) sympatizují s Lidovou demokratickou stranou (HDP), jež čelí represím ze strany turecké vlády. Kurdové jsou v Turecku diskriminováni, a to zejména kvůli politice turecké vlády vůči Straně kurdských pracujících (PKK) a jejím domnělým sympatizantům. Z důvodu sympatií k HDP i z důvodu, že člen rodiny žalobce a) se angažoval v PKK, probíhaly u žalobců domovní prohlídky a žalobci byli pronásledováni. Pokud jsou domovní prohlídky a výslechy vedeny vůči osobě, která je neprávem spojována s politickými názory nebo činností (např. sympatie s HDP nebo PKK), může jít o pronásledování na základě skutečného nebo domnělého politického přesvědčení. Pokud jsou tyto praktiky spojené s etnickou identitou (např. osoba kurdského původu), může být pronásledování kvalifikováno jako založené na národnosti. Žalobci též připomněli, že se již přestěhovali (vnitřně přesídlili), ale k ničemu to nevedlo. V Turecku bývá kvůli politickým názorům jednoho člena rodiny obvykle pronásledována celá rodina. Újma hrozící žadateli o mezinárodní ochranu nemusí spočívat pouze v ohrožení života nebo zbavení svobody. Může jít také o opatření působící psychický nátlak, čímž jsou bezesporu bezdůvodné a neoprávněné domovní prohlídky.
4. V *doplnění žalob* žalobci upřesnili, že konkrétně mají strach z pronásledování z následujících důvodů: 1) z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, neboť jeden ze členů jejich rodiny je bývalým členem PKK, 2) z důvodu politického přesvědčení, neboť žalobci jsou

sympatizanti opoziční strany HDP, 3) z důvodu své kurdské národnosti. Žalobci nejsou oficiálními členy HDP ani PKK. V rámci správního řízení logicky vysvětlili, proč jsou pronásledováni (z důvodu domnělého politického přesvědčení). Současně někteří jejich příbuzní byli členy PKK. Ve spojení s opakovanými policejními razii u žalobců doma je zřejmé, že v jejich případě lze dovodit pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Žalobci připomněli, že v řízení o mezinárodní ochraně se uplatní důkazní standard tzv. přiměřené pravděpodobnosti. Podle názoru žalobců ale žalovaný vychýlil důkazní břemeno v jejich neprospěch. Žalovaný se měl podrobněji zabývat i otázkou udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobci také obecně namítli, že napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná.

5. Žalovaný ve *vyjádřeních k žalobám* uvedl, že z průběhu správních řízení nevyplynulo, že by žalobci v zemi původu vyvíjeli činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byli azylově relevantním způsobem pronásledováni. Pokud jde o pronásledování z důvodu příslušnosti ke kurdské menšině, podle podkladů pro rozhodnutí Kurdové nejsou v Turecku pronásledováni kvůli své národnosti. Žalobci neuvedli žádné individuální a konkrétní problémy, kterým by v zemi původu z důvodu své kurdské národnosti čelili. V podrobnostech žalovaný odkázal na napadená rozhodnutí.

III. Skutečnosti vyplývající ze správních spisů

6. Ve dnech 5. a 6. 10. 2023 žalobci požádali o mezinárodní ochranu.
7. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 11. 10. 2023 žalobci uvedli, že jsou kurdské národnosti. Mluví kurdsky a turecky. Jsou muslimové. Žalobci a) a b) jsou sympatizanti strany HDP. Žalobce a) s ní spolupracuje. Členy HDP ale žalobci nejsou. Žalobce c) je nízkého věku a politicky se neangažuje. Naposledy žalobci bydleli v Istanbulu. Z něj vycestovali v nákladním autě. V nákladním autě dojeli do Německa, kde je vysadili v lese. Chtěli požádat v Německu o azyl, ale německá policie je odvezla do České republiky. Rozhodli se, že zůstanou v České republice a požádají o azyl zde. Žalobci z Turecka vycestovali, jelikož jsou jako Kurdové v Turecku utiskováni (při hledání zaměstnání nebo při jednání s úřady). Otce žalobce a) vyslýchali a bili. Z výsledku se vrátil potlučený. Žalobci se báli zůstat v místě bydliště. Dělali na ně razie. Žalobce a) uvedl, že měl kvůli spolupráci s HDP problémy, musel na výslechy. V Turecku je také špatná ekonomická situace.
8. Během pohovorů konaných dne 15. 2. 2024 [žalovaný provedl samostatné pohovory s žalobci a) a b), s žalobcem c) kvůli jeho nízkému věku pohovor neprováděl] žalobci zopakovali, že zemi původu opustili kvůli tomu, že jsou Kurdové. Byli diskriminováni. Když byl žalobce a) ještě dítě, tak mezi lety 1996 a 1999 k nim domů několikrát přišla armáda. Jeho otce uvěznil a mučil. Navíc se teta žalobce a) přidala k bojovníkům za kurdskou věc. Rodina žalobce a) je známá tím, že je spojená s HDP. Jeho bratři byli řádní členové strany. Žalobce a) chodíval k nim do kanceláře, ale sám žádost o členství ze strachu nikdy nepodal. Žalobci a) a b) nevyvíjeli pro HDP žádnou oficiální činnost, jen ji finančně podporovali a chodili na demonstrace. Rodina žalobce a) žila od roku 2010 střídavě v Nusyabinu a v Istanbulu. V roce 2016 byl Nusyabin bombardován a dům rodičů žalobce a) byl zničen. V domě zrovna nikdo nebyl. V bombardované oblasti se postavily provizorní domy, kde rodiče žalobce a) bydlí, ale kdykoliv je odtamtud mohou vyhodit. U rodiny žalobce a) dělali razie. Od té doby, co se žalobkyně b) vdala za žalobce a), sdílí problémy svého manžela a

jeho rodiny. Žalobkyně b) a žalobce c) také zažili domovní prohlídky. V noci k nim přišla policie, bez povolení prohledali byt, rozházeli věci a když nic nenašli, zase odešli. Policie jim nesdělila, proč domovní prohlídky prováděla. Žalobci se proti postupu policie nebránili. V Turecku si prý na policii nelze stěžovat. Žalobci si mysleli, že stížnosti by jim jen přitížily. Žalobkyně b) a žalobce c) na tom byli kvůli popsáním událostem psychicky špatně. Báli se, aby jim něco neudělali. Žalobkyně b) se bála hlavně o nezletilého žalobce c). Žalobce a) měl obavu z toho, že by jim někdo mohl do domu podstrčit letáky nebo dokumenty, kvůli nimž by jej policie následně zadržela. Báť se, že kdyby šel do vězení, jeho rodina by zůstala na ulici. Poslední domovní prohlídka proběhla přibližně před rokem. Žalobkyně b) uvedla, že v bytě, kam se v Istanbulu přestěhovali, domovní prohlídky nebyly, ale okolní lidé se k nim chovali jako ke Kurdům špatně. Žalobkyně b) také uvedla, že se při návratu do Turecka nemají kam vrátit, protože přišli o dům. Mohli by jim ale pomoci příbuzní. Podle žalobců Turci obecně nechtějí Kurdy mezi sebou. Předseda HDP je bezdůvodně uvězněn. Kurdové se nemohou normálně ucházet o zaměstnání. Když šli žalobci na nějaký úřad nebo policii a chtěli něco řešit, tak poté, co tam zjistili, že jsou Kurdové, úřady s nimi nic řešit nechtěli. Žalobci nebyli nikdy vyslýcháni ani z něčeho obviněni. Žalovaný konfrontoval žalobce a) s tím, proč při poskytnutí údajů k žádosti naopak uvedl, že byl vyslýchán. Žalobce a) upřesnil, že jeho osobně policie nevyslýchala. Vyslýchala jeho otce. Překlad byl asi chybný.

9. Součástí správních spisů jsou:

- *Informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024 – Turecko: Turečtí občané kurdského původu;*
- *Informace OAMP ze dne 4. 8. 2023 – Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi. Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv.*

10. V napadených rozhodnutích žalovaný shrnul údaje sdělené žalobci při prvotním poskytnutí informací a při pohovorech. Žalovaný připomněl, že žalobci nejsou oficiálními členy žádné politické strany. Sympatizovali s HDP (volili jí, pomáhali jí materiálně a účastnili se demonstrací na její podporu). Z podkladů obstaraných žalovaným plyne, že turecký právní řád zakotvuje rovnost všech občanů a zákaz diskriminace z důvodu jazyka, rasy, barvy pleti, pohlaví, politického názoru, filozofické víry, náboženství či sekty nebo jakékoliv obdobné příslušnosti. Částečně kurdský původ mělo a má množství politiků napříč stranami. Osoby s částečně nebo zcela kurdským původem jsou hojně zastoupeny i mezi podnikateli, úředníky, známými herci či sportovci. Kurdskou identitu zpravidla spolehlivě neproazuje vzhled osoby, jméno, jazykový projev ani původ z určité části Turecka. Žalovaný uzavřel, že Kurdové, kteří tvoří přibližně 20 % obyvatelstva, nejsou pronásledováni pro svoji národnost. Pokud jde o individuální problémy žalobců kvůli jejich kurdské národnosti, žalobci *de facto* žádné konkrétní problémy neuvedli. Hovořili o opakovaných domovních prohlídkách. Žalobci nebyli schopni popsat důvod jednání policistů a vojáků, kteří prohlídky prováděli. Žalobci nebyli při prohlídkách fyzicky napadeni, zadrženi nebo vyslýcháni. V Turecku nikdy nebyli trestně stíháni. V době, kdy bylo žalobci a) osm let, měl být jeho otec zadržen a mučen. Tato událost tak rozhodně nemá příčinnou souvislost s odchodem žalobců ze země původu. Někteří příbuzní žalobce a) byli zřejmě členy nebo podporovateli PKK. Tato strana je v Turecku považována za teroristickou skupinu. Zájem tureckých orgánů o členy nebo podporovatele PKK považoval žalovaný za legitimní. Žalovaný označil tvrzení žadatelů o jejich příkořích za nedůvodná a uvedená zcela zjevně s cílem vygradovat důvody pro jejich nemožnost návratu do země původu, neboť v zemi

původu rozhodně nebyli terčem pronásledování nebo dokonce porušování základních práv ve smyslu zákona o azylu. V rozhodnutí o žádostech o mezinárodní ochranu žalobkyně b) a žalobce c) žalovaný uvedl, že nepovažuje za podstatné se blíže vyjadřovat k tvrzeným problémům žalobce a) a jeho rodiny. Podle žalobce a) proběhla poslední domovní prohlídka přibližně před rokem. Žalobkyně b) vypověděla, že po přestěhování do Istanbulu, kde všichni žalobci žili před odjezdem do Evropské unie, domovní prohlídky neprobíhaly. Žalovaný měl tudíž za to, že domovní prohlídky zjevně nebyly příčinou odchodu žalobců ze země původu. Žalovaný uzavřel, že žalobci nenaplnili důvody pro udělení žádání z forem mezinárodní ochrany.

IV. Posouzení žaloby

11. Soud ověřil, že žaloby byly podány včas, osobami k tomu oprávněnými a splňují všechny formální náležitosti na ně kladené. Jde tedy o žaloby věcně projednatelné.
12. Soud neshledal, že by po vydání napadeného rozhodnutí nastaly nové důležité skutečnosti, které by se vztahovaly k možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy a jež by byl soud povinen zohlednit nad rámec uplatněných žalobních bodů (§ 32 odst. 9 věta první zákona o azylu). Proto žalobu posoudil v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích uplatněných žalobních bodů. O žalobách soud rozhodl bez jednání, neboť napadená rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
13. Žalobci jsou kurdské národnosti. Správní soudy v minulosti opakovaně vyslovily, že příslušníci kurdské minority skutečně čelí v Turecku různým formám diskriminace, či potlačování jejich národnostní, jazykové či kulturní identity. *Avšak samotná kurdská národnost u osoby turecké státní příslušnosti zpravidla není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.* Je tomu tak z toho důvodu, že obtíže, s nimiž se mohou osoby kurdské národnosti setkat právě jen z důvodu své příslušnosti k této menšině na základě jednání veřejné moci či případě jednání nestátních subjektů obvykle nedosahují intenzity pronásledování (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2024, č. j. 5 Azs 57/2024-61, usnesení NSS ze dne 31. 1. 2024, č. j. 4 Azs 213/2023-26, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2025, č. j. 34 Az 24/2024-42, nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2025, č. j. 57 Az 3/2024-22; dále např. v rozsudku dne 20. 6. 2024, č. j. 41 Az 10/2024-23, Krajský soud v Brně shledal, že potíže kurdského žalobce při hledání práce v Turecku nepatří mezi nesnáze, které by dosahovaly intenzity pronásledování).
14. Žalobci však vypověděli, že několikrát zažili domovní prohlídky. Tuto skutečnost žalovaný nijak nezpochybňoval. Soud tudíž vychází z toho, že žalobci skutečně zažili několik domovních prohlídek.
15. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

16. Podle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice¹ aby bylo jednání považováno za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy, musí být
- a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) nelze odchýlit, nebo
 - b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).
17. Podle čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání:
- a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí;
 - b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem [...].
18. Podle čl. 8 odst. 1 EÚLP každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Podle odst. 2 téhož článku státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
19. Domovní prohlídky mohou představovat legitimní a z hlediska ochrany lidských práv přípustný procesní nástroj k zajištění osob nebo věcí důležitých pro trestní řízení (§ 82 a násl. zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád). Při posuzování relevance v minulosti prováděných domovních prohlídek v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu je však potřeba zohlednit nejen případnou formální legalitu takového úkonu (kupř. příkaz soudu k provedení domovní prohlídky), ale i jeho dopad na jednotlivce a jeho celkový kontext (vypovídající o skutečném účelu domovních prohlídek).
20. Žalovaný v napadených rozhodnutích připomněl, že žalobci byli přítomni domovním prohlídkám třikrát až čtyřikrát. Jejich průběh popsali jen tak, že policisté nebo vojáci vtrhli do domu, vše rozházeli a odešli. Žalobci nebyli schopni uvést důvod jednání policistů a vojáků a potvrdili, že při domovních prohlídkách nikdy nebyli fyzicky napadeni, zadrženi, vyslýcháni, obviněni a během pobytu v Turecku ani nebyli nikdy trestně stíháni.
21. Žalovaný tedy zdůrazňoval, že žalobci zažili „pouze“ domovní prohlídky. I bez dalších žalovaných zmiňovaných skutečností (fyzického násilí, výslechů, trestního obvinění atd.) má ovšem soud za to, že i samotné domovní prohlídky mohou být podřaditelné pod pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu a kvalifikační směrnice. To za podmínky, kdy nejsou zásahy do domovní svobody prováděné za účelem nestranného vyšetřování konkrétní trestné činnosti, ale slouží jako prostředek k psychickému nátlaku na žadatele o mezinárodní ochranu a systematickým zásahům do jeho soukromého a rodinného života. Důležité také je, aby takové zásahy souvisely s azylově relevantními důvody (srov. § 28 odst. 6 zákona o azylu a čl. 9 odst. 3 kvalifikační směrnice).

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany.

22. Žalobci nevěděli, z jakého konkrétního důvodu státní orgány domovní prohlídky prováděly. Žalobce a) se bál toho, že k němu domů někdo podstrčí kompromitující (politické) materiály, které pak policie nebo armáda najdou. Odůvodnění napadených rozhodnutí vyznívá tak, že žalovaný klade nevědomost o přesných důvodech domovních prohlídek žalobcům k tíži. Podle soudu by to ale mělo být naopak. Např. v nález ze dne 15. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 2024/15, Ústavní soud akcentoval povinnost příkaz k domovní prohlídce řádně odůvodnit, jelikož se jedná o vážný zásah do soukromí a domovní svobody (k tomu odkázal též na rozsudky ESLP ze dne 7. 6. 2007 ve věci *Smirnov proti Rusku*, stížnost č. 71362/01, a ze dne 22. 5. 2008 ve věci *Iliya Stefanov proti Bulharsku*, stížnost č. 65755/01). Jestliže žalobci zažili domovní prohlídky, aniž by zásah do soukromí žalobců státní orgány nějak odůvodnily (jaké věci nebo osoby státní orgány hledaly a s jakou trestnou činností jakých osob měly domovní prohlídky souviset), svědčí to spíše o tom, že státní orgány prováděly domovní prohlídky svévolně s cílem vyvíjet na žalobce psychický nátlak. Podle žalobkyně b) k nim také policie měla přijít v noci. Ač z její výpovědi není jasné, zda prohlídky probíhaly v noci vždy, soud nepovažuje za standardní, aby domovní prohlídky (kromě případů, kdy věc nesnese odkladu) probíhaly v nočních hodinách.
23. Pokud jde o spojitost domovních prohlídek s azylově relevantními důvody, rodina žalobce a) měla být politicky angažovaná a známá spojením s HDP. Otce žalobce a) měli konci 90. let 20. století vyslýchat a zbít. Bratři žalobce a) byli oficiálními členy HDP. Před 20 lety utekli do Belgie. Samotní žalobci a) a b) oficiálními členy HDP nebyli. Stranu volili, chodili na její demonstrace a přispívali jí finančně.
24. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
25. Podle čl. 10 odst. 2 kvalifikační směrnice při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje.
26. Vzhledem k právě uvedenému tak není natolik podstatné, zda se žalobci aktivně politicky angažovali a z tohoto důvodu se na ně státní orgány nějak zaměřily. Obecně (už z české historické zkušenosti) není vyloučeno, aby se státní orgány z důvodů politické angažovanosti některých rodinných příslušníků [ač se jednalo o dost neurčité tvrzení, žalobce a) tvrdil, že jeho rodina je spojením s HDP známá] „zajímaly“ také o ostatní členy rodiny. Žalobkyně b) při pohovoru před žalovaným uvedla, že od té doby, co se vdala za žalobce a), „tak jeho problémy jsou i mémi. Jeho rodina měla problémy už dřív.“ K tomu žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že to, že žalobkyně b) chápe problémy manžela [žalobce a)] a jeho rodiny po uzavření sňatku jako své vlastní je sice z lidského hlediska pochopitelné, ale z pohledu žádosti žalobkyně b) o mezinárodní ochranu irelevantní. Žalovaný zkoumal pouze problémy, které se dotkly žalobkyně b) a nezletilého žalobce c)

osobně. K problémům žalobce a) se žalovaný vyjádřil v samostatném rozhodnutí. Tento přístup soud považuje za zjednodušující. Jak plyne z výše uvedeného, není vyloučeno, aby z důvodu přivdání se do – pro státní režim nějak „zajímavé“ – rodiny hrozilo srovnatelné nebezpečí jako manželovi také manželce a dítěti. To je nutné vždy individuálně posoudit. Dále žalovaný tvrzení žalobkyně b), že „*manžellovy problémy jsou i mémi problémy*“ interpretoval tak, že žalobkyni b) ovlivnily manžellovy problémy pouze na „citové úrovni“ (žalobkyně s manželem soucítí a kvůli jeho problémům se trápí). I to je podle soudu zjednodušující. Takové (byť opět dost obecné) tvrzení může ukazovat právě i na to, že žalobkyně b) [a nezletilý žalobce c)] objektivně čelí pronásledování nebo riziku pronásledování stejně jako manžel-žalobce a). Ostatně žalobkyně b) uvedla, že s nezletilým žalobcem c) byla přítomna několika domovním prohlídkám, které před svatbou s žalobcem a) nezažila. K domovním prohlídkám se pak žalovaný vyjádřil jak v rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu žalobce a), tak v rozhodnutí týkajícím se žalobkyně b) a nezletilého žalobce c). K tomuto posouzení žalovaného srov. níže bod 28 a násl. tohoto rozsudku.

27. Žalobce a) také tvrdil, že se jeho teta přidala k „bojovníkům za kurdskou věc“, takže i kvůli ní měla rodina žalobce a) problémy. Podle žalob byli někteří příbuzní žalobce a) členy PKK. Evropská unie zařadila PKK mezi skupiny, které jsou zapojeny do teroristických činů (příloha společného postoje Rady ze dne 27. 12. 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu). V obecné rovině soud nepochybně, že vyšetřování trestné činnosti související s hrozbou terorismu lze považovat za legitimní v jakékoliv zemi (shodně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2024, č. j. 32 Az 37/2023-31). V rámci vyšetřování teroristické činnosti by proto mohlo být též legitimní, aby státní orgány prováděly u osob, jejichž rodinní příslušníci se přidali k PKK, domovní prohlídky. Je ovšem nutné odlišit situaci, kdy státní orgány provedou u žadatele o mezinárodní ochranu domovní prohlídku na základě řádně odůvodněného rozhodnutí a při zohlednění práva na ochranu soukromí a záruk spravedlivého procesu. A situaci, kdy státní orgány opakovaně provádějí nečekané domovní prohlídky, aniž by jakkoliv odůvodnily, proč je činí a co nebo koho vlastně hledají. U druhé nastíněné situace je pak nutné posoudit, zda úkony státních orgánů ve skutečnosti nemají za cíl (např. právě pod rouškou potírání terorismu) činit psychický nátlak na osoby, které jsou režimu nějak „nepohodlné“ (podporují opozici – HDP), ale samy nemají s aktivitami skupin považovaných za teroristické nic společného.
28. Soud tak shrnuje, že i domovní prohlídky mohou představovat pronásledování ve smyslu zákona o azylu a kvalifikační směrnice. To ostatně žalovaný v napadených rozhodnutích nepřímou uznal, dospěl ale k tomu, že žalobci dalším domovním prohlídkám vystaveni nebudou, proto jejich žádost o mezinárodní ochranu zamítnul.
29. Je pravda, že v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu se zkoumá potencialita pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy *v budoucnu*, jde tedy o prospektivní rozhodování.
30. Žalobce a) během pohovoru před žalovaným vypověděl, že poslední domovní prohlídka proběhla přibližně rok před pohovorem. Žalobkyně b) vypověděla, že po přestěhování do Istanbulu „*v bytě, kam jsme se nastěhovali, sice žádné policejní prohlídky nebyly, okolní lidé se k nám ale chovali špatně, protože jsme Kurdové*“. Z toho žalovaný v napadených rozhodnutích vyvodil, že po přestěhování do Istanbulu žalobci terčem žádných domovních prohlídek nebyli a domovní prohlídky tak zjevně ani nebyly důvodem jejich odchodu z vlasti.

31. Ze správních spisů není patrné, jestli žalobci před přestěhováním do bytu v Istanbulu bydleli sami (ve třech), nebo bydleli např. u rodiny žalobce a), která měla být více politicky angažovaná. Nelze proto říci, zda byl předmětem zájmu státních orgánů opravdu i sám žalobce a) [a odvozeně také žalobkyně b) a nezletilý žalobce c)], či spíše ostatní členové rodiny žalobce a). Pak by bylo možné *teoreticky* uvažovat o tom, že sami žalobci po „osamostatnění se“ v hledáčku státních orgánů nebudou. Zda a jak se zájem státních orgánů týkal přímo žalobce a) je tak nutné více objasnit. Žalobci také vypověděli, že byli domovním prohlídkám přítomni přibližně třikrát až čtyřikrát. Ze správních spisů není jednoznačně zřejmé, v jaké frekvenci domovní prohlídky probíhaly. Jestliže žalobkyně b) vypověděla, že byla domovním prohlídkám přítomna třikrát a před svatbou s žalobcem a) domovní prohlídky nezažila, lze usuzovat [při zohlednění věku nezletilého žalobce c), kterému byly při odjezdu ze země původu čtyři roky], že domovní prohlídky probíhaly jednou za rok, případně i méně než jednou za rok. V případě, že žalobci zažívali domovní prohlídky skutečně přibližně jednou za rok, o čemž ale soud nyní pouze spekuluje, a žalobce a) vypověděl, že poslední domovní prohlídka proběhla přibližně rok před pohovorem, nemohl žalovaný spolehlivě uzavřít, že po přestěhování již státní orgány nemají o žalobce zájem. Žalovaný nebral nijak v úvah časový rámec, v němž domovní prohlídky probíhaly. Frekvence domovních prohlídek nebyla v předcházejícím řízení ani dostatečně objasněna. Státní orgány také nemusely o novém bydlišti žalobců – zatím – vědět nebo mohly svou pozornost přesunout dočasně jinam. Správní spisy ani neobsahují žádné informace o tom, jestli státní orgány (ne)zneužívají úkony trestního řízení k tlaku na režimu nepohodlné osoby nebo jak turecký režim přistupuje k sympatizantům s opozicí (žalobci tvrdili, že chodili na demonstrace HDP a stranu podporovali i finančně). Ve správních spisech se nachází pouze základní přehled o politické situaci v Turecku a jeho zapojení do aktivních vojenských konfliktů a dvoustránkový popis vybraných problémů souvisejících s kurdskou menšinou v Turecku, aniž by se tyto podklady jakkoliv vyjadřovaly k problémům, které žalobci prezentovali jako příčinu jejich odchodu ze země původu. *Na základě právě uvedených okolností soud považuje závěr žalované o tom, že se přestěhováním problémy žalobců (opakované domovní prohlídky) vyřešily, za minimálně předčasné.* Pro posouzení potenciality dalších domovních prohlídek u žalobců tak vyžaduje skutkový stav zásadní doplnění ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Z tohoto důvodu soud napadené rozhodnutí zrušil.
32. Soud si uvědomuje, že je primárně na žadateli o mezinárodní ochranu, aby vylíčil rozhodující skutečnosti, pro které o mezinárodní ochranu žádá, a případně k nim navrhnul i důkazy (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60). Žalobci nicméně při pohovoru na cílené otázky žalovaného ohledně domovních prohlídek odpověděli (proč a jak domovní prohlídky proběhly, kolik jich proběhlo) a autenticitu jejich odpovědí žalovaný nijak nezpochybnil. Současně soud připomíná, že při zkoumání možnosti pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je aplikován důkazní standard *přiměřené pravděpodobnosti*. To znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoli pouze hypotetická, rozhodně ovšem nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46, č. 4029/2020 Sb. NSS, ze dne 18. 9. 2024, č. j. 6 Azs 88/2024-46). V případě, že chtěl žalovaný napadené rozhodnutí (mimo jiné) postavit na tom, že se *potíže žalobců s domovními prohlídkami vyřešily přestěhováním (vnitřním přesídlením), resp. že není ani přiměřeně pravděpodobné, že by po přestěhování mohli žalobci opět zažít nečekané a neodůvodněné domovní prohlídky*, bylo potřeba, aby takovému závěru odpovídal i dostatek

informací ve správních spisech. K objasnění některých otázek položených v předcházejícím bodě tohoto rozsudku může žalovaný využít např. doplňujícího pohovoru se žalobci.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

33. Soud uzavírá, že i svévolné domovní prohlídky je možné považovat za pronásledování. Žalovaný v napadených rozhodnutích vyšel z toho, že žalobcům v budoucnu domovní prohlídky nehrozí. V této otázce ale vyžaduje skutkový stav zásadní doplnění. Soud proto napadená rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b). s. ř. s. Věci vrátil žalovanému k dalším řízením (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalších řízeních je žalovaný právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. Žalovaný se v dalších řízeních zaměří na to, kde přesně domovní prohlídky probíhaly [jestli v domácnosti, již žalobci sdíleli i s jinými členy rodiny žalobce a), kteří by mohli být pro státní orgány „zajímaví“], jestli se státní orgány nějakým způsobem dříve zaměřily i přímo na žalobce a), s kým žalobci bydleli po přestěhování a v jaké frekvenci předtím domovní prohlídky probíhaly. Také si obstará podklady o přístupu tureckých bezpečnostních složek k osobám sympatizujícím s opoziční stranou podporující práva menšin, jako jsou Kurdové. Jelikož někteří členové rodiny žalobce a) byli oficiálními členy HDP, žalovaný též zjistí, jak státní orgány přistupují k ostatním členům rodiny, kteří práva Kurdů podporují pouze účastí na demonstracích, podporou HDP ve volbách nebo finanční podporou této strany, a zda oficiální členství některých rodinných příslušníků v HDP, nebo dokonce PKK, automaticky nestigmatizuje celou rodinu. Teprve na základě takto doplněných informací žalovaný vyhodnotí, jestli žalobcům v budoucnu nehrozí pronásledování v podobě dalších domovních prohlídek. Soud si uvědomuje, že řízení o mezinárodní ochraně bývá z povahy věci zatíženo důkazní nouzí. I v tohoto důvodu se v něm proto aplikován důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti (v případě azylu), resp. reálného nebezpečí (v případě doplňkové ochrany), které bude mít žalovaný v dalších řízeních na paměti. Současně z judikatury NSS plyne, že byť pronásledování v minulosti není podmínkou pro udělení azylu (jde o prospektivní rozhodování), taková skutečnost je velmi významnou indicií přiměřené pravděpodobnosti pronásledování i v budoucnu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Azs 466/2019-41).
35. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci a) vznikly před spojením věcí a ustanovením zástupce náklady na poštovním ve výši 166 Kč (podání žaloby a prohlášení o osobních a majetkových poměrech). Žalobkyni b) vznikly před spojením věcí a ustanovením zástupce náklady na poštovním ve výši 168 Kč [podání společné žaloby a společného prohlášení o osobním a majetkových poměrech za sebe a nezletilého žalobce c)]. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit žalobcům ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).
36. O odměně ustanoveného zástupce a náhradě jeho hotových výdajů soud rozhodne v samostatném usnesení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské

náměstí

6,

Brno.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. července 2025

JUDr. Jan Peroutka v. r.
samosoudce